

УДК 343.9:343.35

Наталія Сергіївна ЧОРНОГОР,

*викладач кафедри фундаментальних
та юридичних дисциплін факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ;*

Поліна Олександрівна ЛИСЕНКО,

*студентка факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ*

МІЖНАРОДНІ ПРАКТИКИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Корупція – це негативне суспільне явище, яке проявляється в злочинному використанні службовими особами, громадськими і політичними діями їх прав і посадових можливостей з метою особистого збагачення. Корупція, є актуальною проблемою сьогодення. Вона, як інтернаціональне глобальне явище притаманне усім країнам незалежно від політичного устрою чи рівня їх економічного розвитку. Справа полягає лише в масштабах і формах участі у корупції урядових осіб. Тому головним аспектом дії для кожної країни, є намагання викоренити, або хоча б знизити, рівень корупції в своїй державі.

Методики і чинники успішної боротьби з корупцією вже давно відомі та випробувані міжнародною спільнотою. Насамперед, це відкритість влади, прозорості та зрозумілості процедур прийняття рішень, свобода слова, свобода та незалежність засобів масової інформації. [1, с. 31].

Отже, саме тому, виникає потрібність у дослідженні міжнародного досвіду протидії корупції та запобіганню цьому явищу, що і зумовлює актуальність даної теми.

Вагомий внесок у розроблення практичних рекомендацій та інших теоретичних результатів дослідження здійснили такі відомі вчені, як: Т. М. Супрун-Ковальчук, А. П. Закалюк, М. І. Хавронюк, О. М. Костенко, А. І. Редька, В. В. Топчій.

Головною метою даної роботи, є дослідження міжнародної практики протидії корупції. Типологія корупційних злочинів є однаковою для всіх країн: упередженість під час проведення тендерів (державних закупівель); незаконне заволодіння майном у результаті зловживання владою або службовим становищем. Кожна держава винаходить власні механізми та практики у боротьбі з корупцією.

Корупція як доволі соціальне явище притаманне будь-якому суспільству, будь-якій державі, жодна країна у світі нині не може оголосити себе незалежною від корупції. Але, слід зауважити, що деяким країнам вдається доволі ефективно боротися з цим кардинально негативним явищем. На мій погляд, однією з таких країн є Сполучені Штати Америки [2, с. 56].

США створили доволі дієву систему заходів адміністративно-правового впливу, що зосереджена на протидію корупції, але не лише в межах кордонів своєї держави. Вагому роль у протидії корупції, має Федеральний закон про боротьбу з корумпованими та з такими, що перебувають під «ректорським» впливом організацій (Закон FICO) 1970 року [2, с. 19].

США займає лідируючі позиції в організації співпраці з антикорупційної діяльності на міжнародному рівні. Початок був ознаменований підписанням Закону «Про корупцію за кордоном» (англ. Foreign Corrupt Practices Act) – федерального закону США, прийнятого 1977 р., що відкрило новий етап у протидії корупції в країні і за її межами¹⁷. Саме у США у 1970 р. уперше у світі прийнято федеральний закон, що містив норми про захист свідків. Це був Закон про контроль над організованою злочинністю. Більшість штатів цієї країни мають власні програми захисту свідків, які забезпечують, як правило, менший захист, ніж федеральна програма. У 1982 р. Конгрес США прийняв федеральний закон «Про захист жертв злочинів та свідків», у преамбулі якого вказано, що нормальне функціонування системи кримінальної юстиції неможливе без «кооперації» з жертвами та свідками злочинів [2, с. 22].

Головну роль у антикорупційній діяльності відіграє Міністерство юстиції США, яке розробляє національну стратегію та методичне керівництво протидії зі злочинністю в державі. Органами, які здійснюють антикорупційну діяльність у Сполучених Штатах, є: Національна рада по

боротьбі з організованою злочинністю, Головне контрольно-фінансове управління, Спеціальний сенатський комітет з етики, Комітет зі стандартів службової поведінки посадових осіб палати представників, Управління з етики при уряді США.

Корупція, як вже говорилося торкається всіх країн, тому й Польща не є винятком. Але вона, як і США є доволі гарним прикладом доволі ефективної міжнародної практики у протидії з корупцією.

Перша антикорупційна реформа у Польщі з'явилася в 2006 році. У цьому році у Польщі було створено Центральне антикорупційне бюро (ЦАБ), тобто спеціальну службу, головним завданням якої є протидія корупції та боротьба з нею в органах державної влади і самоврядування, а також охорона економічних інтересів держави. ЦАБ Польщі - це спеціальний антикорупційний орган, кримінальне переслідування корупційних правопорушень у Польщі, як і в Україні, здійснюють й інші правоохоронні органи (поліція, Агентство внутрішньої безпеки, Прикордонна варта, Військова поліція і Служба військової контррозвідки) [2, с. 67].

Отже, проаналізувавши міжнародні практики деяких країн на рахунок протидії корупції, можна зауважити. Що проблема корупції є доволі актуальним негативним апендиксом сьогодення. Але, завдяки практикам і намаганням країн боротися з корупцією, вона стає доволі вразливою. Тому, якщо країни будуть докладати зусилля на протидію з корупцією, рівень корупції буде знижено, а ще й краще і зовсім викоренено.

Список бібліографічних посилань

1. Литвиненко В.І. Зарубіжний досвід організації та діяльності суб'єктів протидії корупції та можливості його використання в Україні // Публічне право: науково-практичний юридичний журнал. 2015. № 4. С. 175-181.
2. Трепак В. М. Міжнародний досвід запровадження системи заходів антикорупційної спрямованості / В. М. Трепак // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2015. №2 (10). С. 233-246.

Одержано 18.11.2021